

Antzinako merkataritza isil eta eraginkorra

NAGORE
IRAZUSTABARRENA
URANGA

Afrikako kostaldea, K.a. VII. mendea. Nekao II.a egiptoar faraoiaren aginduz, feniziarrek Afrika zirkumnabigatu zuten. Itsaso Gorriaren iparraldetik abiatu, Indiar Ozeanotik kontinentearen ekialdeko kostalde guztia ibili, Ozeano Atlantikoan sartu, aurkako haize eta korronteak gaindituz iparraldera egin eta Gibraltarko itsasartetik Mediterraneora itzuli omen ziren. Edo horixe dio Herodotok (K.a 484-425) *Historiak* lan marduleko IV. liburukian.

Ondare material gutxi utzi zuten feniziarrek eta nagusiki historialari greziar eta erromatarren bidez dakigu haien berri. Nabigazioan eta merkataritzan nabarmendu ziren nagusiki, eta Mediterraneo ekialdetik mendebalderantz zabaldu ziren, Afrikako kostaldean koloniak eratuz. Zenbait kasutan, Kartagon, esaterako, benetako hiriak sortu zituzten, beste batzuetan harresiz inguratutako portu-biltegiak, greziarrekin gatazkak izan zituzten merkataritza guneta bideak kontrolatzeko, hala nola Alaliako guduan... Baina Mediterraneoan portuetako iskanbilaz eta truke zalapartatsuez haratago bestelako merkataritza modu lasaigoak erabili zituzten.

Herodotok IV. liburuan dioenez, salerosleen arteko inolako kontakturik gabeko trukeak egiten zituzten feniziarrek Libian, "Herkulesen Zutabeez haratago". Greziarrek Afrika osoari esaten zioten Libia eta Herkulesen Zutabeak ziotenean

BEIRUTKO MUSEO NAZIONALA

Feniziar ontzia, K.a. II. mendeko sarkofago batean zizelkatua.

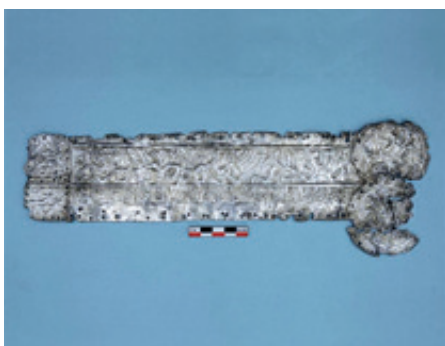
Gibraltarko itsasartea esan nahi zuten. Besteen hizkuntza jakin gabe, eta harremanetan sakondu gabe, konfiantzan eta errespetuan oinarritutako trukeak egiten zituzten. Feniziarrek kostaldera iristen zirenean beren salgaiak hondartzan utzi eta suak pizten zituzten, kearen bidez bertakoei jakinarazteko trukean has zitezkeela. Bertakoei orduan salgaiak aztertu eta beren ustez merezi zuten ordaina, nagusiki urretan, uzten

zuten salgaien ondoan. Feniziarrek prezio egokia iritzi gero, urrea hartuko zuten eta ondoren bertakoei erositakoa jasoko zuten. "Baina ez bazaie nahikoa iruditzen, ontzietara itzultzen dira, eta bertakoei urre gehiago eranstean dute, besteen nahiak ase arte, jakina baita batzuek ez dutela urrea ukitzen prezio egokia lortu arte, eta besteek ez dutela salgaiarik ukitzen beren urrea hartzen dieten arte". ●

Eszitiar jainko-jainkosak zilarretan

Erusiako Zientzia Akademiako arkeologoen Voronezh eskualdeko Devitsa V eszitiar nekropolian duela 1.700 urteko zilarrezko plaka bat aurkitu dute. Plakan hainbat jainko-jainkosa eta grifo hegodun daude irudikaturik eta Valeriy Gulyaev arkeologoaren esanetan, eszitiarrak hobeto ezagutzen

lagunduko duten bi ekarpen nagusi egiten ditu; batetik, "pieza bakarrean ez dira sekula hainbeste jainko-jainkosen irudiak aurkitu, eta horietako bat orain arte ezezaguna zitzaigun", eta bestetik "horrelako piezarik ez da orain arte aurkitu eszitiar nukleo nagusietatik hain urrun". ●

RAS INSTITUTE OF ARCHEOLOGY